

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Menippus sive dialogorum satyricorum centuria
inanitatum nostrativum speculum**

Andreä, Johann Valentin

Cosmopoli [i.e. Straßburg], 1618

82. Evangelium

[urn:nbn:de:bsz:31-107424](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107424)

82. EVANGELIUM.

A. Væ mihi mater mea, quare genuisti me, virum discordiæ in universa terra? nec foeneravi, nec foeneravit mihi quisquam, & tamen omnes maledicunt mihi. *B.* Quis hic lamentatur? *A.* Ego ille tuus, quem scis undique affligi. *B.* Hem! nondumne commovisti patronos tuos, ut famæ & innocentiam patrociniis suscipiant? *A.* Imò indurescunt amplius. *B.* Idque in re liquidissima. *A.* Non licet innocentem defendere cum formidabilis est offendendus. *B.* Atqui tui illi solent iudices monere ne personam ullam respiciant. *A.* Nescis tu aliquos Sathanae sacrificare, non ut prosit, sed ne noceat? *B.* Apparet & hic fieri: nam quem revera oderunt, eum blande salutant, & amicum volunt, sed quæ spes superest? *A.* Patientia, quam mors fortasse finiet: quid enim vivam animo tristis, corpore æger, bonis nudus, fama læsus, amicis invisus? *B.* Si Iudæi non patiuntur inter ipsos esse derelictos, quanto magis convenit ut qui jactant Evangelium fratrum miseriam mutua benignitate sublevent, præsertim cum Evangelium meram charitatem prædicet. *A.* Nec Turcis ea durities est, quæ multis Christianorum. *B.* Saltem Evangelicos non decebat, quibus reformationis, & verbi Dei gloriationi. Postquam enim iugum humanarum constitutionum excusserunt, submittebantur erant cervices suavi iugo Domini. nunc constitutiones humanæ, constitutionibus humanis, imò parum humanis commutantur, titulis modò muta-

mutatus est, & verbum Dei vocantur, cæterum res nihilo mitior, ut exilium sæpe præstet huic libertati. *A.* Exemplum vides. *B.* Idola ciecta sunt, nunc vitiorum idola coluntur: Papæ primatus negatur: & Papellos erigimus: Episcopi diminuti sunt, at nunc Cyclopes suo arbitrio Ecclesiæ ministros vel leviter, vel leves etiam, conducunt, eosdemque mox nisi undique consentiant, dissimulentve, turpiter eijciunt: Simonia male audit, quis vero ære gravem manum hodie repudiat? Monachis otium exprobrabatur, quasi nunc in Academiis nimium laboretur: monasteria reformata sunt, ut iam planè vacent, aut pecudes saginent: preces solennes abrogatæ sunt, iam plurimi profus nihil orant: jejunia sublata sunt, nunc pro inutili voce plane Christi præceptum habetur: ne quid iam de blasphemis, adulteris, & usurariis dicam, trigam nusquam tolerabili, at inter nos hodie non infrequente. Sed cum sacra hodie prophanis commisceantur, & religionis arbitrium sæpe ab hominibus non religiosis dependeat, oportet omnino extenuari peccata, contrahi clavium legitimam potestatem, solvi humanam reverentiam, & serviles fieri, ac obnoxios, quibus verbi Dei libertas est concedita, itaque ut quisque est conductus, ita præscriptis legibus anxie servit tantum ne esuriat, vel si mature ausit anathemate, aut insulsißima declamatione percutiatur. *A.* Eheu, quid iuvat potuisse cucullam, si manet obrectandi morbus, si invidentia, si impudentia, si philautia, si fucus & simulatio, si otium, si

cibus alienus, si potacitas, & oberrandi libido, si rerum alienarum curiositas, si vindictæ cupiditas, si animus ad iracundiam præceps, & peccatus erga miserimos afflictissimosque immisericos.

83. A S I N V S.

A Bene veneritis frater Anshelme. **B** Et vobis bene sit Domine Asine. **A** Vah! proditus sum. **B** Iræne unum te credis iocōseria legere? **A** Hoc saltē mihi debebarur, ne quis Asinini plus sciret. **B** Parce Agrippæ, qui Asini encomium scripsit, si Apuleius tibi nullus est, aut Egyptianorum Ochus: imò parce illi, qui iuditu suo & se prodidit, & rem literariam propè perdidit. **A** Extra iocum, nonne miseret humanæ sortis, quæ sub Anshelmi patrociniō toties Asini rationibus succubuit? **B** Atqui M Montanus fortius adhuc, & elegantius pro bestiis contra homines depugnat, nec persuadet aut vincit. **A** Quid est ergo quo emiacamus, si rationis nostræ, & eius, quod iactamus in nobis, divini, vel hebetudinē, vel servitium, vel abusum, vel ignorantiam, vel malitiam vel commixtionem fateamur? nec enim Africa unquam tale Monstrum genuit, qualia humanum cerebrum quotidie solet. **B** Christus Theantropus omnem cum brutis cōparationem sustulit, postquam ne Angeli quidem speciem, sed humanam carnem, ineffabili huma-